

Til lovforslag nr. L 296. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 18. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove

(Beskatning af goodwill m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Advokatrådet,
C-88 A/S,
Dansk Tandlægeforening,
Detailhandelens Fællesråd,
Erhvervenes Skatteseekretariat,
Foreningen af Rådgivende Ingeniører,
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer,
Håndværksrådet,
Intax A/S,
Møller & Skjødt,
Pristed, Ejnar, Højbjerg,
Pro Advertising I/S,
Revisionsfirmaet Albert Pedersen/Edelbo &
Dalgaard A/S,
Revisionsfirmaet S. A. Spallou,
ReviTax og
Aarhus Elektro.

Nogle af skatteministerens kommentarer til skriftlige henvendelser er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer

af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Flertallet anfører, at i regeringsgrundlaget »En ny start« blev det fastslået, at beskæftigelsen skal øges, og at der skulle gennemføres en skatteomlægning, der skal nedbringe skatten af arbejdsindkomst.

Samtidig afstak regeringen en række retningslinier for skatteomlægningen:

- Det samlede økonomiske grundlag for de enkelte familier i egen bolig måtte ikke forringes.
- Den samlede omlægning skulle sikre balance – socialt og mellem de forskellige boligformer.
- Der skulle skabes sammenhæng i skattesystemet, så forskellige indkomster blev beskattet ensartet, således at omgåelsesmuligheder blev imødegået, således at der skabtes større enkelhed og således, at der sikredes en bedre fordeling af skattebyrden, samtidig med at retssikkerheden prioriteredes højt.
- Vægten i beskatningen skulle forskydes fra indkomstbeskatning til miljøskatter.

Flertallet konstaterer, at disse krav er opfyldt med de fremsatte lovforslag til omlægning af skattesystemet. Samtidig styrkes erhvervenes konkurrenceevne.

Med de fremsatte lovforslag tilvejebringes et skattesystem, som sikrer markant lavere skatteprocenter på alle indkomstniveauer.

Grundlaget for sænkningen af skatteprocenterne er bl.a. tilvejebragt gennem en ensartet beskatning af forskellige typer af indkomster.

Samtidig betyder den lavere, men ensartede beskatning, at bæredygtige og fornuftige investeringer, der skaber vækst og beskæftigelse, begunstiges på bekostning af ufrugtbare og rent skattemæssigt begrundede transaktioner, der alene bygger på og bæres af det tidligere skattesystems mangler og manglende sammenhæng.

Med skatteomlægningen er grundlaget skabt for et skattesystem, der skaber og understøtter forudsætningerne for ny vækst og dynamik i samfundet, hvor vi hidtil har levet med en samfundsudvikling, der i væsentlig grad var afstemt efter uhensigtsmæssige og skadelige skattemæssige overvejelser og kalkulationer.

Skatteomlægningen er både økonomisk og socialt nøje afbalanceret.

Provenuet til de markant lavere trækprocenter på alle indkomstniveauer er tilvejebragt ved hjælp af indførelse af nye grønne afgifter, ved hjælp af øremærkede arbejdsmarkedsbidrag og gennem en eliminering af misforhold og misvækster, der har muliggjort, at grupper af skattepligtige har haft mulighed for en lav skattebelastning i skærende kontrast til deres forbrugsmuligheder.

Indførelse af grønne afgifter er fulgt op af skattelettelser for lavindkomster kombineret med en forhøjelse af børnefamilieydelsen, således at de grupper, der belastes forholdsmæssigt hårdest af de grønne afgifter, kompenseres.

De helt nødvendige sænkninger af skatteprocenterne er fulgt op af en normal beskatning af hidtil skattefri eller lavt beskattede indkomster.

Med de øremærkede arbejdsmarkedsbidrag er der skabt synlighed i finansieringen af præcist angivne udgiftsformål på arbejdsmarkedet.

Regeringens helt nødvendige krav om sikring af boligejernes økonomiske vilkår er indfriet. Rentefradragets værdi følger sænkningen af skatteprocenterne, og sideløbende hermed nedsættes lejeværdien. Hertil kommer mulighederne for gennem konvertering af realkreditlån at tilpasse sig det ændrede renteniveau.

Personskattelettelserne er gennemført, uden at erhvervslivets omkostninger herved er øget.

På denne baggrund skal flertallet konkludere,

at der ved gennemførelse af skatteomlægningen er sikret

- væsentlige reduktioner af skatteprocenterne af arbejdsindkomst,
- øget miljøansvarlighed i beskatningen,
- et skattesystem, der er tilpasset verden omkring os, både hvad struktur og beskatningsprocenter angår,
- et beskatningssystem, som tilvejebringer grundlaget for en ny vækst og dynamik i samfundet,
- en beskatning, som sikrer boligejernes økonomiske situation,
- og et skattesystem, som skaber sikkerhed for skatternes udvikling i de kommende år.

Flertallet opfordrer Folketingets øvrige partier, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter, kommuner og amter samt alle øvrige gode kræfter i det danske samfund til at deltage i det store, vanskelige og spændende projekt, det er at få skabt øget beskæftigelse, ny fremgang og dermed en »Ny kurs mod bedre tider« for alle danskere.

Et *mindretal* (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet betragter regeringens samlede økonomiske udspil som en helhed. Da Det Konservative Folkeparti og Venstre er modstandere af regeringens samlede plan, vil de to partier stemme imod alle regeringens lovforslag, uanset at partierne ville kunne støtte enkelte af lovforslagene, hvis de ikke indgik i den fremlagte helhed. Nogle af lovforslagene har partierne ved tidligere lejligheder selv fremlagt, men i helt andre sammenhænge.

Regeringens samlede økonomiske plan består af tre elementer: Nye offentlige udgifter, ændringer i dagpengesystemet og omlægning af skattesystemet. Samlet lægger disse tre elementer op til en ny kurs i den økonomiske politik, som har en forkert ideologisk drejning og er økonomisk uansvarlig.

For det første har regeringen foreslået nye offentlige udgifter på 11-12 mia. kr. i 1994. Regeringen har dermed brudt de sidste 10 års stramme udgiftspolitik og har sat kursen mod nye uvidelser af den offentlige sektor.

For det andet indebærer den foreslåede skatteomlægning, at det private erhvervslivs kapitalgrundlag i de kommende år vil blive ud-

hulet af avanceskatter på aktier, ejendomme og goodwill samtidig med, at erhvervslivets konkurrenceevne bliver forringet. Boligudgiften for boligejere vil stige, således at de private ejerboliger stilles ringere i forhold til de offentligt støttede udlejningsboliger. Den foreslåede bruttoskat vil forringe vilkårene for ny privat pensionsopsparring.

For det tredje har regeringen fremlagt en arbejdsmarkedspolitik, som slet ikke løser strukturproblemerne på arbejdsmarkedet, men tværtimod cementerer de bestående stivheder og lægger grunden til forøgede udgifter til arbejdsmarkedspolitikken i de kommende år.

Samlet udgør regeringens økonomiske udspil en ideologisk drejning, hvor den offentlige sektor vil vokse kraftigt, medens der bliver lagt større byrder på den private sektor.

Mindretallet finder det aldeles utroværdigt og uansvarligt, når regeringen lover skattelettelser samtidig med, at de offentlige udgifter og underskuddet på de offentlige budgetter vokser.

Den nye kurs mod større offentlige udgifter vil tværtimod udløse store skatteregninger i fremtiden.

Der er enkelte forslag om skattelettelser m.v. i den samlede pakke, som mindretallet ud fra en isoleret betragtning ville kunne støtte.

En ansvarlig økonomisk politik kræver imidlertid, at lettelser og finansiering hører sammen.

Mindretallet er derfor nødt til at se lovforslagene om lettelser og skærper under ét. Da regeringen ikke har taget initiativ til reelle forhandlinger om den samlede økonomiske plan, har mindretallet ikke fået mulighed for at opnå grundlæggende ændringer i regeringens udspil. I konsekvens heraf vil mindretallet stemme imod alle regeringens lovforslag.

Sammenfattende kan det om skatteforslagene konkluderes, at skattereformen bl.a. rammer den private ejendomsret, erhvervslivet, ejerboligerne og pensionsopsparringen. Dertil kommer, at skattetrykket hurtigt vil stige som følge af de voksende offentlige udgifter.

Mindretallet opfatter lovforslagene som et ideologisk angreb på den private ejendomsret. Balancen i ejerforholdene i dansk erhvervsliv vil blive forrykket fra individuel privateje til dominans fra store fonde. Hertil bidrager især lovforslagene om beskatning af aktie- og ejen-

domsavancer samt beskatning af goodwill. Regeringens ændringsforslag ændrer ikke afgørende på dette forhold.

Den private ejendomsret er selve livsnerven i det privatkapitalistiske system, som har vist sig at være alle andre systemer overlegent med hensyn til at sikre størst velfærd og velstand for hele samfundet og dets borgere.

Lovforslagene om beskatning af aktieavancer, ejendomsavancer og goodwill vil formindsker enkeltpersoners lyst til at løbe en risiko og investere i erhvervsvirksomheder. I stedet vil man foretrække passive investeringer med betydelig mindre risiko. Det privatkapitalistiske system bygger i allerhøjeste grad på, at man, hvis man løber en risiko, til gengæld har mulighed for at opnå en økonomisk gevinst. Fjerner man de økonomiske incitament, herunder muligheden for formuedannelse, slår man dynamikken i samfundet i stykker med tab af velstand og velfærd til følge.

Mindretallet vender sig endvidere imod den progressive beskatning af kapitalindkomst. Gennemføres regeringens lovforslag, vil der ikke længere være symmetri mellem beskatning af renteindtægter og renteudgifter, hvilket forekommer uheldigt og ulogisk.

Mindretallet er enig med Ligestillingsrådet, når dette i et svar til Skatteudvalget (L 283, spørgsmål 26) kritiserer reglen om, at begge ægtefællers kapitalindkomst beregnes på toppen af beregningsgrundlaget hos den ægtefælle, der har den højeste personlige indkomst.

Der er uenighed mellem regeringen og erhvervslivets organisationer om størrelsen af erhvervsbelastningen i lovforslagene, men der er ingen tvivl om, at virksomhederne bliver stærkt belastet til skade for konkurrenceevnen. Det vil trække i den forkerte retning med hensyn til beskæftigelse og arbejdsløshed. Mindretallet peger i den forbindelse især på lovforslagene om afskaffelse af udlandslempelse, varelagernedskrivning og adgangen til at henlægge til investeringsfonds samt nedsættelse af nedskrivningsprocenten efter husdyrbesætningsloven. Desuden vil nogle af de grønne afgifter belaste erhvervenes omkostninger, hvilket også i allerhøjeste grad gælder den skærpede beskatning af personalegoder samt de stærkt forringede muligheder for fradrag for befordringsudgifter.

I stedet for at stoppe for adgangen til at henlægge til investeringsfonds bør ordningen udbygges til en egentlig konjunkturudligningsfond som foreslået af mindretallet i et konkret lovforslag, der for øjeblikket er til behandling i Folketinget.

Herved løses det problem, som mange erhvervsdrivende har med svingende indtægter. Er der ikke gode muligheder for at udjævne de svingende indtægter over årene, kommer de erhvervsdrivende til at betale en højere skat, end hvis indtægten var jævnt fordelt, hvilket naturligvis opleves som en stor uretfærdighed.

Et særligt problem er erhvervenes bidrag til de tre arbejdsmarkedsfonde specielt efter 1997.

Den kraftige erhvervsbelastning kan kun undgå at skade virksomhedernes konkurrenceevne, hvis der gennemføres en sænkning af lønniveauet, men det har ikke været muligt at formå regeringen til at erkende dette faktum.

Mindretallet vender sig stærkt imod den nye skat, som regeringen kalder øremærkede arbejdsmarkedsbidrag. I realiteten er det den gamle socialdemokratiske idé om en bruttoskat, der optræder under denne betegnelse. Bruttoskatten rammer pensionsopsparingen, selv om en sådan opsparing i allerhøjeste grad er samfundsgavnlig. Lønmodtagerne vil opleve, at der vil blive opkrævet bruttoskat også af beløb, som arbejdsgiveren indbetaler til aftalte pensionsordninger, og som lønmodtageren derfor ikke selv får udbetalt. Dette forhold medfører i øvrigt en klar forskelsbehandling mellem lønmodtagere med private pensionsordninger i forhold til lønmodtagere med ret til tjenestemandspension. Regeringens forsøg på at rette op på dette misforhold ved at foreslå en nedsættelse af tjenestemandspensionen virker krampagtigt og vil give anledning til berettiget harme i tjenestemandskredse.

De, der sparer op til kapitalpension, bliver særlig hårdt ramt. Fradragsværdien begrænses, og det indbetalte beløb bruttobeskattes, samtidig med at skatten på udbetalingerne bevares uændret på 40 pct. Et helt specielt problem vil opstå for de personer, som har en ordning, hvor arbejdsgiveren indbetaler til kapitalpensionen. Disse personer vil efter regeringens forslag ikke netto kunne indbetale et beløb helt op til det fastlagte loft over den årlige indbetaling til kapitalpension (i 1993 30.000

kr.), idet forsikringsselskabet skal indbetale bruttoskatten, uden at lønmodtageren får mulighed for at »fylde op« til loftet. Dette problem eksisterer ikke for personer, der selv indbetaler til kapitalpensionen.

Mindretallet finder det endvidere stærkt betænkeligt, at der med bruttoskatten introduceres en ny skatteskrue, som kan anvendes til yderligere forhøjelser af skatten på et senere tidspunkt.

Trods talrige løfter fra regeringen om det modsatte belaster skattereformen boligejerne. Nedsættelsen af lejeværdien kan slet ikke kompensere for den reducerede skattemæssige værdi af rentefradraget. Forskellen er i et svar til Skatteudvalget af skatteministeren selv opgjort til en belastning af boligejerne på 2,6 mia. kr., når reformen er fuldt gennemført.

Ejere af sommerhuse og pensionister i ejerboliger får en særlig følelig belastning, idet disse ikke får del i den i øvrigt særdeles beskedne nedsættelse af lejeværdien.

Ejerboliger kan derudover i fremtiden forvente yderligere skatteforhøjelser, hvis rentefaldet slår igennem og bevirker højere ejendomsvurderinger. Det fører til højere ejendomsskatter og en højere lejeværdi.

Unge med særlig stor gæld i forbindelse med uddannelseslån rammes hårdt af rentefradragsrettens forringelse. Regeringens henvisning til en bistandsordning for unge med store lån og lille eller ingen indtægt vil ikke komme den store del af ungdommen med det omtalte problem til gode.

Foringelsen af befordringsfradraget kombineret med forhøjelsen af benzinafgiften rammer bilisterne og skader mobiliteten på arbejdsmarkedet. Handelsrejsende og andre, der er afhængige af firmabil, rammes særlig hårdt. Forringelserne er så markante, at også bilbranchen vil blive hårdt ramt.

De ganske mange mennesker, der i forbindelse med en skilsmisse er pålagt børne- eller underholdsbidrag, rammes hårdt af begrænsningen af fradragsværdien af de nævnte bidrag.

Da familier med kun én indkomst ikke har mulighed for at overføre det uudnyttede bundfradrag i den foreslåede topskat mellem ægtefællerne, vil disse familier skulle betale mere i skat end familier med to indkomster. Dette problem, som også findes i dag, vil blive for-

værret af regeringens forslag. Regeringens ændringsforslag vil yderligere forstærke problemet.

Mindretallet er enig med regeringen i behovet for markante lettelser i beskatningen af arbejdsindkomster, som er særdeles høj i Danmark sammenlignet med andre lande. Men mindretallet er uenig med regeringen i valg af metode til at nå dette mål. Som beskrevet i ovenstående flytter regeringens forslag en lang række skattepolitiske hegnspele i socialdemokratisk og centralistisk retning og altså væk fra, hvad mindretallet finder ret og rimeligt. Derfor afviser mindretallet regeringens skattereform og indstiller alle 23 lovforslag i reformen til forkastelse.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag, der lempet beskatningen.

Et *tredje mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af *skatteministeren*, tilrådt af et *flertal* (S, CD, RV og KRF):

Til § 1

1) I den under *nr. 4* foreslåede § 16 F indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Ved overdragelse mellem en person og et selskab m.v. som nævnt i selskabsskatte-lovens §§ 1 og 2 eller fondsbeskatningslovens § 1 eller mellem sådanne selskaber indbyrdes, hvor den ene af parterne i overdragelsen på grund af aktiebesiddelse, vedtægtsbestemmelse, aftale eller fælles ledelse har bestemmende indflydelse på den anden parts handlemåde, nedsættes erhververens afskrivningsgrundlag efter stk. 1 og 2 til et beløb svarende til overdragerens skattepligtige fortjeneste efter § 16 E.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

Til § 4

2) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 2, *stk. 1, litra d*, indsættes efter 4. pkt. som nyt punktum:

»Skattepligten omfatter endvidere fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der er knyttet til en sådan virksomhed.««

Til § 5

3) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 1, *stk. 1, nr. 6*, affattes 2. *pkt.* således:

»Skattepligten omfatter alene indtægt ved erhvervmæssig virksomhed samt fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har tilknytning til den erhvervmæssige virksomhed.««

4) *Nr. 2* affattes således:

»2. I § 2, *stk. 1, litra a*, indsættes efter 4. pkt. som nyt punktum:

»Skattepligten omfatter endvidere fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der er knyttet til en sådan virksomhed.««

5) Efter *nr. 5* indsættes som nyt nummer:

»01. I § 5 B, *stk. 2*, ændres »§§ 16-19« til: »§§ 16-19 og § 21 A.««

Til § 6

6) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 8, *stk. 1*, affattes 3. *pkt.* således:

»Til den skattepligtige indkomst medregnes desuden indkomst opgjort efter reglerne i lov om særlig indkomstskat m.v., ejendomsavancebeskatningsloven og aktieavancebeskatningsloven samt indkomst som nævnt i kursgevinstloven.««

7) *Nr. 2* affattes således:

»2. I § 8, *stk. 1*, indsættes efter 3. *pkt.* som nyt punktum:

»Dette gælder også fortjeneste og tab på ombygnings- og forbedringsudgifter, særindretninger m.v. indvundet ved afståelse af lejede lokaler, jf. ligningslovens § 14 J, og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af goodwill, tidsbe-

grænsede rettigheder m.m., jf. ligningslovens § 16 E.««

Til § 8

8) Efter stk. 2 indsættes som nye stykker:

»Stk. 3. § 4, nr. 1, § 5, nr. 1 og 2, § 6, nr. 1, samt ligningslovens § 16 F, stk. 4, som indsat ved denne lov, har virkning for formuegoder og lejede lokaler, der afstås m.v. den 18. juni 1993 eller senere.

Stk. 4. Ved overdragelse af goodwill i perioden 19. maj 1993-1. januar 1996 medregnes ved overdragelse i 1993 25 pct., ved overdragelse i 1994 50 pct. og ved overdragelse i 1995 75 pct. af fortjenesten eller tabet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Tilsvarende udgør købers afskrivningsgrundlag ved erhvervelse i den pågældende periode henholdsvis 25 pct., 50 pct. og 75 pct. af anskaffelsessummen.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 5-8.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved overdragelse af goodwill kan erhververen afskrive på den fulde anskaffessum, mens sælger alene beskattes af en opnået fortjeneste. Denne forskel indebærer, at eksempelvis en hovedaktionær ved at vælge at overdrage goodwill til sit selskab i et år med lav indkomst kan opnå en minimal beskatning af fortjenesten, mens omvendt selskabet kan afskrive på hele vederlaget. Tilsvarende kan selskabet i et år med underskud sælge goodwillen tilbage til hovedaktionæren. Den samme model kan benyttes mellem koncernforbundne selskaber. Resultatet vil i alle tilfælde være en minimal beskatning af fortjenesten og fuld afskrivningsadgang.

For at imødegå dette foreslås det, at der ind sættes en værnsregel, således at afskrivningsgrundlaget nedsættes til et beløb svarende til den skattepligtige fortjeneste hos sælger, når der er tale om overdragelse mellem interesseforbundne parter.

Til nr. 2-4

Ifølge § 1, stk. 1, i lov om særlig indkomstskat m.v. påhviler pligten til at svare skat af

særlig indkomst i overensstemmelse med lovens regler personer og dødsboer, der ved erhvervelse, henholdsvis konstatering af de i lovens § 2 nævnte fortjenester eller tab er indkomsts-kattepligtige til staten for det indkomstår, hvori fortjenesten er erhvervet eller tabet er konstateret. Det samme gælder selskaber og foreninger m.v., der er skattepligtige efter selskabsskatte-loven, og fonde og foreninger, der er skattepligtige efter fondsbeskatningsloven.

Begrænset skattepligtige personer og selskaber m.v. beskattes kun af særlig indkomst vedrørende formuegoder, hvis afkast er indkomsts-kattepligtige i medfør af kildeskatte-lovens § 2, stk. 1, litra d og e, henholdsvis selskabsskatte-lovens § 2, stk. 1, litra a og b, jf. lovens § 10 og § 13, 3. pkt., det vil sige af formuegoder, der er knyttet til udøvelse af erhverv med fast driftssted her i landet.

Foreninger m.v. som nævnt i selskabsskatte-lovens § 1, stk. 1, nr. 6, beskattes kun af særlig indkomst vedrørende formuegoder, der har tilknytning til den indkomsts-kattepligtige virksomhed, jf. lovens § 13, 3. pkt., det vil sige af formuegoder, der har tilknytning til den erhvervs-mæssige virksomhed.

Lovforslagene om skatteomlægning indebærer ophævelse af en række bestemmelser i lov om særlig indkomsts-kat m.v.

I lovforslag nr. L 289 om ensartet udbytte- og aktieavancebeskatning m.v. foreslås lov om særlig indkomsts-kat m.v. § 2, stk. 1, nr. 6, ophævet og aktieavance ud over tre år gjort til almindelig indkomst.

I lovforslag nr. L 295 om ændret beskatning af erhvervsjendomme foreslås lovens § 2, stk. 1, nr. 13, ophævet og ejendomsavance gjort til almindelig indkomst.

I lovforslag nr. L 296 foreslås lovens § 2, stk. 1, nr. 4, 5, 9 og 14 ophævet. Samtidig foreslås indført regler i ligningslovens § 16 E om beskatning som almindelig indkomst af fortjeneste ved afståelse af goodwill, tidsbegrænsede rettigheder, udbytte-, forpagtnings- eller lejekontrakter m.v.

I lovforslag nr. L 294 foreslås indført regler i ligningslovens § 14 J om beskatning som almindelig indkomst af fortjeneste på ombygning-udgifter m.v. ved afståelse af lejede lokaler.

De foreslåede skattepligtsbestemmelser i lovforslagets § 4, nr. 1, og § 5, nr. 2, der alene

nævner formuegoder omfattet af ligningslovens § 16 E, stk. 1, nr. 1-3, er utilstrækkelige. Den foreslåede skattepligtsbestemmelse i lovforslagets § 5, nr. 1, er ligeledes utilstrækkelig og desuden uhensigtsmæssigt placeret.

Ændringsforslagene vedrørende lovforslagets § 4, nr. 1, og § 5, nr. 2, går ud på i kilde-skattelovens § 2, stk. 1, litra d, og selskabsskatte-lovens § 2, stk. 1, litra a, om begrænset skattepligt for personer og selskaber m.v., der udøver erhverv med fast driftssted her i landet, at indsætte en generel bestemmelse om, at skattepligten også omfatter fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der er knyttet til en sådan virksomhed.

Ændringsforslaget vedrørende lovforslagets § 5, nr. 1, går ud på i selskabsskatte-lovens § 1, stk. 1, nr. 6, at indsætte en generel bestemmelse om, at skattepligten, ud over indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed, også omfatter fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har tilknytning til den erhvervsmæssige virksomhed.

Den nye affattelse af skattepligtsbestemmelserne indebærer, at begrænset skattepligtige personer og selskaber m.v. og foreninger m.v. som nævnt i selskabsskatte-lovens § 1, stk. 1, nr. 6, også bliver skattepligtige af fortjeneste på ombygnings- og forbedringsudgifter, særindretninger m.v., der indvindes ved afståelse af lejede lokaler. Skattepligten har virkning for afståelse af ombygninger m.v., der finder sted den 18. juni 1993 eller senere.

De foreslåede skattepligtsbestemmelser indebærer ikke i sig selv nogen ændring i beskattningen af formuegoderne. Fortjeneste eller tab som omhandlet i lov om særlig indkomstskat m.v. beskattes således fortsat efter reglerne i denne lov.

Udvidelsen af skattepligten skønnes at medføre et beskedent merprovenu. Der er ikke holdpunkter for et nærmere skøn herover.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring. Æn-

dringen svarer til ændringen i lovforslagets § 5, nr. 7.

Til nr. 6

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 7

Ændringsforslaget er en konsekvens af § 2 i forslag til lov om ændring af forskellige skatte-love (kontantomregning vedrørende driftsmidler og skibe samt beskatning af avancer på ombygning m.v. af lejede lokaler). Ændringsforslaget har virkning for afståelse af ombygninger m.v., der finder sted den 18. juni 1993 eller senere.

Til nr. 8

Det foreslås, at § 4, nr. 1, § 5, nr. 1 og 2, samt § 6, nr. 1, først skal have virkning for afståelser m.v., der finder sted den 18. juni 1993 eller senere, idet de foreslåede ændringer indebærer en udvidelse af skattepligten. Tilsvarende foreslås, at ligningslovens § 16 F, stk. 4, som affattet ved denne lov, først skal have virkning for overdragelse af goodwill og andre immaterielle rettigheder, der finder sted den 18. juni 1993 eller senere.

Der foreslås endvidere indsat en overgangsordning for indførelse af beskatning af goodwill, således at beskatningen indføres gradvis. Ved salg i årene 1993-1995 (for 1993 dog kun for salg den 19. maj eller senere) foreslås det således, at kun henholdsvis 25 pct., 50 pct. og 75 pct. af fortjenesten/tabets skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Fra og med 1996 beskattes fortjenesten fuldt ud. For køber foreslås en tilsvarende regulering af afskrivningsgrundlaget, således at dette for årene 1993-1995 (for 1993 dog kun for køb den 19. maj eller senere) udgør henholdsvis 25 pct., 50 pct. og 75 pct. af anskaffelsessummen. Fra og med 1996 udgør afskrivningsgrundlaget den fulde anskaffelsessum.

Ændringsforslaget skønnes at medføre et provenutab på ca. 200 mio. kr. i 1994 og et merprovenu på ca. 75 mio. kr. i 1998 i forhold til lovforslaget.

Hjortnæs (S) Klaus Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Peder Sass (S)

Henning Nielsen (S) Bjarne Laustsen (S) Jes Lunde (SF) Jens Thoft (SF)

Bente Juncker (CD) Aagaard (KF) fmd. Kirkegaard (KF) Peter Brixtofte (V) nfmd.

Svend Heiselberg (V) Svend Aage Jensby (V) Ole Donner (FP) Elisabeth Arnold (RV)

Glønborg (KRF)

Skatteministeriet

Den 11. juni 1993

Skatteministerens kommentarer til nogle henvendelser

Dansk Tandlægeforening har ved brev af 4. juni 1993 (L 296 – bilag 16) rettet henvendelse til Skatteudvalget vedrørende L 296.

Dansk Tandlægeforening fremfører, at forslaget vil få alvorlige konsekvenser for tandlæger, dels fordi det berører goodwill optjent før fremsættelsen den 19. maj 1993, dels fordi det efter Tandlægeforeningens opfattelse vil virke hæmmende på generationsskiftet.

På den baggrund foreslås en overgangsordning, således at goodwill optjent før den 19. maj 1993 friholdes fra beskatning. Endvidere foreslås samme afskrivningsmulighed for goodwill som den, der gælder for driftsmidler.

Med hensyn til spørgsmålet om beskatning af allerede optjent goodwill og en overgangsordning skal jeg bemærke, at det er min opfattelse, at der ikke er tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft. Tandlæger med egen praksis har som selvstændige erhvervsdrivende fradragsret for afholdte driftsomkostninger. Disse omkostninger har som for andre erhvervsaktiver i en tandlægepraksis, der er undergivet beskatning ved salg, medvirket til at påvirke størrelsen af den til praksisen knyttede goodwill i positiv retning. At fradragsretten modsvares af skattepligt ved realisering af fortjeneste ved salg af erhvervsaktivet, er et helt almindeligt princip inden for skattelovgivningen, og at goodwill skulle være af en så speciel karakter, at det skulle kunne berettige til en undtagelse fra dette princip, mener jeg faktisk ikke der er belæg for.

Jeg kan ikke tilslutte mig Dansk Tandlægeforenings synspunkt, hvorefter den foreslåede afskrivningsadgang anses for uden væsentlig betydning for størrelsen af priserne på goodwill. Det er min opfattelse, at det må forventes, at en køber vil være villig til at give mere for goodwillen på grund af afskrivningsadgangen, og dermed at sælger uanset beskatningen fortsat vil sidde tilbage med en ganske pæn fortjeneste. Da goodwillbeskatningen blev ophævet i 1982, var det således også en forudsætning hos Folketinget, at beskatningsreglerne påvirker prisdannelsen. Samme forudsætning må forventes at have tilsvarende gyldighed her i 1993.

Afskrivningsreglerne for driftsmidler er bl.a. udformet under hensyntagen til, at der er tale om aktiver, der er udsat for slitage. Goodwill hører derimod til en kategori af aktiver, hvor disse forhold ikke gør sig gældende. Et afskrivningsforløb som det, der ligger i afskrivningsreglerne for driftsmidler, vil derfor ikke være berettiget. Endvidere er det væsentligt, at afskrivningsreglerne for goodwill, således som det også ligger i forslaget, svarer til de afskrivningsregler, der gælder for andre immaterielle rettigheder. I modsat fald vil de eksisterende afgrænsningsproblemer, som forslaget bl.a. har til formål at løse, fortsat være til stede.

Med hensyn til det anførte vedrørende generationsskift kan jeg henvise til mit svar på spørgsmål 1 fra Skatteudvalget (L 296 – bilag 6).

Skatteministeriet

Den 13. juni 1993

Advokatrådet har i brev af 8. juni 1993 (L 296 – bilag 23) rettet henvendelse til Skatteudvalget vedrørende L 296.

Advokatrådet anfører for det første, at det ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning er betænkeligt, at der ikke er indsat en overgangsregel, således at kun fortjenester optjent den 19. maj 1993 eller senere beskattes.

Til det anførte vedrørende beskatning af allerede optjent goodwill og indsættelse af en overgangsregel skal bemærkes, at der efter min opfattelse ikke med det fremsatte forslag er tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft. En virksomhed har fradragsret for afholdte driftsomkostninger. Disse omkostninger har som for andre erhvervsaktiver i virksomheden, der er undergivet beskatning ved salg, medvirket til at påvirke værdien af virksomhedens goodwill i positiv retning. At en fradragsret modsvares af en skattepligt ved realisering af fortjeneste på erhvervsaktivet, er et helt almindeligt princip inden for skattelovgivningen, og det er min opfattelse, at goodwill ikke adskiller sig fra andre erhvervsaktiver i en sådan grad, at dette skulle kunne begrunde en undtagelse herfra.

Yderligere er der grund til at bemærke, at forslaget ud over at indeholde en regel om beskatning tillige indeholder en regel om afskrivningsadgang for køber. Dette må formodes at indebære, at køber vil være villig til at betale en højere pris, og dermed at sælger uanset beskatningen fortsat vil kunne opnå en ganske pæn fortjeneste. Ved ophævelsen af goodwillbeskatningen i 1982 forudsatte Folketinget således, at beskatningsreglerne øvede indflydelse på prisdannelsen, og en tilsvarende forudsætning må med rimelighed kunne opstilles her i 1993.

Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at der med den foreslåede goodwillbeskatning kombineret med en afskrivningsadgang er tilvejebragt et nødvendigt regelsæt til løsning af de afgrænsningsproblemer, som har givet anledning til mange konflikter mellem skatteydere og skattemyndighed.

Det nævnes fra Advokatrådets side, at de manglende overgangsregler vil medføre utilgittede virkninger i form af spekulation i afskrivningsadgangen ved salg mellem interesseforbundne parter. Jeg skal hertil bemærke, at jeg er opmærksom på den pågældende problemstilling.

Advokatrådet anfører for det andet, at der bør tages stilling til, hvilke værdier der skal indgå som anskaffelsessum ved overdragelse af goodwill, der er købt før den 19. maj 1993.

For goodwill, der er erhvervet i perioden 1. juli 1982–19. maj 1993, skal fortjenesten efter forslaget opgøres som forskellen mellem den kontantomregnede afståelsessum og den *oprindelige* anskaffelsessum omregnet til kontantværdi. Hvad der måtte være foretaget af rent regnskabsmæssige afskrivninger i den mellem-liggende periode, er således uden betydning for den skattemæssige avanceopgørelse. Er der tale om goodwill, der er erhvervet før 1. juli 1982, eller som er omfattet af overgangsreglerne i forbindelse med ændringen i 1982, skal fortjenesten opgøres som forskellen mellem den kontantomregnede afståelsessum og den *skattemæssigt nedskrevne* værdi, jf. forslagets § 8, stk. 4. Også her er de rent regnskabsmæssige afskrivninger uden betydning.

Advokatrådet anfører for det tredje, at de i forslagets § 8, stk. 6, indeholdte grænser af tidsmæssig karakter bør forlænges væsentligt. Endvidere anføres, at der er behov for en afklaring af sætningen »såfremt vederlaget er fastsat i en bindende aftale«.

Det er min opfattelse, at der med de pågældende tidsmæssige betingelser er givet en yderst rimelig overgangsordning for disse situationer. Jeg kan endvidere oplyse, at den pågældende sætning skal forstås således, at det er tilstrækkeligt, at blot beregningsprincipperne for opgørelse af goodwill er fastsat i en bindende aftale. Det er herved en selvfølgelig forudsætning, at beregningsprincipperne er fastsat med udgangspunkt i de hidtil gældende regler vedrørende beskatning af goodwill.

Skatteministeriet

Den 13. juni 1993

ReviTax har i brev af 7. juni 1993 (L 296 – bilag 24) rettet henvendelse til Skatteudvalget vedrørende L 296.

ReviTax foreslår, at der indsættes en overgangsregel, således at beskatningen af goodwill indføres gradvis over 7 år. Endvidere foreslås, at afskrivningsperioden forkortes fra 10 til 5 år.

Som det fremgår af regeringens udspil, indgår der ikke heri en overgangsordning for indførelse af goodwillbeskatningen. Helt generelt kan det oplyses, at regeringen noterer sig alle synspunkter, der fremføres under udvalgsbe-

handlingen, med henblik på en samlet vurdering af, hvilke justeringer der er behov for.

For så vidt angår spørgsmålet om afskrivningsperiode skal bemærkes, at den foreslåede afskrivningsperiode på 10 år skal sammenholdes med, at andre immaterielle rettigheder efter gældende regler kan afskrives over en periode på 10 år. Det er væsentligt, at der for goodwill gælder samme afskrivningsperiode som for andre immaterielle rettigheder, idet de afgrænsningsproblemer, som forslaget bl.a. tilsigter at løse, ellers fortsat vil være til stede.